

۶۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به رابطه کار داریم:

$$W = Fd \cos \theta$$

برای خودروها نیروی وارده F و جابه‌جایی d با هم برابر است، پس:

$$W_1 = Fd \cos \theta_1 \quad W_2 = Fd \cos \theta_2$$

و می‌دانیم هرچه θ کوچک‌تر باشد، $\cos \theta$ بزرگ‌تر می‌شود، پس: $W_2 > W_1$.

$$W_2 > W_1 \Rightarrow \Delta K_2 > \Delta K_1$$

با استفاده از قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

سرعت اولیه هر دو متحرک صفر می‌باشد، پس:

$$K_2 = \cdot \Rightarrow \frac{1}{2}mv_2^2 > \frac{1}{2}mv_1^2 \Rightarrow v_2^2 > v_1^2 \Rightarrow v_2 > v_1$$

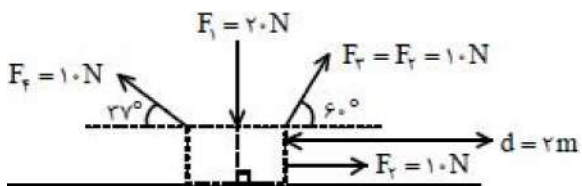
۶۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر جسم از حال سکون به حرکت درآید، در هر بازه‌ای که می‌گذرد، سرعت آن افزایش می‌یابد و در هر بازه نسبت به بازه قبل، مسیر طولانی‌تری را طی می‌کند (d بزرگ‌تر می‌شود) و کار نیروی F افزایش می‌یابد.

اگر جسم از ابتدا در جهت نیروی F دارای سرعت باشد، به دلیل افزایش سرعت کار نیروی F در بازه‌های متوالی افزایش می‌یابد، بنابراین گزینه (۱) درست است.

اگر جسم دارای سرعت اولیه رو به سمت چپ باشد، نیروی F که باعث کاهش سرعت آن می‌شود و در بازه‌های متوالی کار نیروی F به دلیل کاهش جابه‌جایی کم‌تر می‌شود تا جسم متوقف شود، بنابراین گزینه (۲) درست است. اگر نیرو پس از توقف جسم هم‌چنان به جسم وارد شود، جسم که ابتدا دارای حرکت کندشونده بود، دارای حرکت تندشونده می‌شود و کار نیروی F در بازه‌های زمانی t افزایش می‌یابد یعنی ابتدا کاهش و سپس افزایش می‌یابد.

۶۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کار یک نیروی ثابت از رابطه $W = Fd \cos \theta$ به دست می‌آید که θ زاویه بین نیرو و جابه‌جایی می‌باشد.

الف) کار نیروی F_3 و F_4 را محاسبه می‌کنیم.

$$W_{F_2} = F_2 d \cos \theta \xrightarrow{\theta = 0} W_{F_2} = 20 \text{ J}$$

$$W_{F_3} = F_3 d \cos \theta \xrightarrow{\theta = 60^\circ} W_{F_3} = 10 \text{ J}$$

بنابراین این گزاره درست می‌باشد.

ب) نیروی F_1 بر مسیر حرکت عمود می‌باشد، پس $\theta = 90^\circ$ و $\cos 90^\circ = 0$ می‌شود، پس $W_{F_1} = 0$ است و این گزاره درست است.

پ) کار نیروی F_4 را به دست آورده و کارها را با هم جمع می‌کنیم:

$$W_{F_4} = 10 \times 2 \times \cos 143^\circ \Rightarrow W_{F_4} = 10 \times 2 \times \cos(180^\circ - 37^\circ) = -16 \text{ J}$$

$$W_{F_1} + W_{F_2} + W_{F_3} + W_{F_4} = 0 + 20 + 10 - 16 = 30 - 16 = 14 \text{ J}$$

بنابراین کار کل برابر 54 J نمی‌باشد و این گزاره نادرست است. در نتیجه دو گزاره درست است و گزینه (۳) پاسخ است.

۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر هواپیما در حال توقف (ترمز گرفتن) باشد یعنی $v_1 > v_2$ باشد، $\Delta K < 0$ بوده و

$$W_{\text{کل}} = \Delta K, \text{ پس } W_{\text{کل}} < 0 \text{ می‌شود.}$$

$$W_{\text{کل}} < 0 \Rightarrow W_F - W_f < 0 \Rightarrow W_F < W_f$$

اگر تندی هواپیما ثابت باشد $v_1 = v_2$ است و $\Delta K = 0$ بوده و $W_{\text{کل}} = 0$ می‌شود.

$$W_{\text{کل}} = 0 \Rightarrow W_F - W_f = 0 \Rightarrow W_F = W_f$$

اگر تندی هواپیما در حال افزایش باشد، $v_1 < v_2$ است و $\Delta K > 0$ بوده و $W_{\text{کل}} > 0$ می‌شود.

$$W_{\text{کل}} > 0 \Rightarrow W_F - W_f > 0 \Rightarrow W_F > W_f$$

بنابراین هر سه حالت ممکن بوده و پاسخ گزینه (۴) می‌شود.

۶۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آهنگ تغییر تندی به معنای شتاب حرکت است. از این رو می توان به کمک قانون دوم نیوتن، نیروی خالص را به دست آورد.

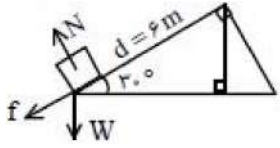
$$F_{\text{خالص}} = ma \Rightarrow F_{\text{خالص}} = 10 \times (-10) = -100 \text{ N}$$

کار نیروی خالص برابر است با:

$$W_T = F_{\text{خالص}} d = -100 \times 6 = -600 \text{ J}$$

با توجه به این که کار کل برابر مجموع جبری تک تک نیروها است، می توان نوشت:

$$\begin{aligned} W_T &= W_{mg} + W_{\text{اصطکای}} + W_N \\ \Rightarrow -600 &= mgd \cos(90^\circ + 30^\circ) + W_{\text{اصطکای}} \\ \Rightarrow -600 &= 10 \times 10 \times 6 \times \left(-\frac{1}{2}\right) + W_{\text{اصطکای}} \Rightarrow W_{\text{اصطکای}} = -300 \end{aligned}$$

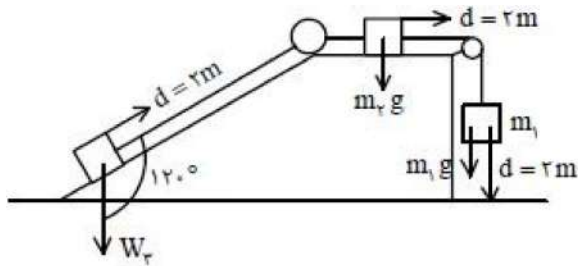

۶۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جسم های m_1 ، m_2 و m_3 به وسیله طناب به هم متصل اند و زمانی که m_1 ، ۲ متر پایین بیاید، m_2 ، ۲ متر به سمت راست و m_3 نیز ۲ متر روی سطح شیب دار حرکت می کند:

$$W_{m_1 g} = m_1 g d \cos 0^\circ \Rightarrow W_{m_1 g} = m_1 g h = 10 \times 2 = 20 \text{ J}$$

$$\theta = 120^\circ \Rightarrow W_{m_2 g} = m_2 g d \cos 120^\circ = -10 \times 1 = -10 \text{ J}$$

$$\theta = 90^\circ \Rightarrow W_{m_3 g} = m_3 g d \cos 90^\circ = m_3 g d (\cdot) = 0$$

۶۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کار کل برابر تغییر انرژی جنبشی جسم است.

$$W_t = \Delta K \Rightarrow \begin{cases} W_{t_1} = \frac{1}{2} m v^2 - 0 \\ W_{t_2} = \frac{1}{2} m (2v)^2 - \frac{1}{2} m v^2 = 3 \left(\frac{1}{2} m v^2 \right) \end{cases}$$

در این صورت:

$$\frac{W_{t_1}}{W_{t_2}} = \frac{1}{3}$$

۶۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سرعت جسم قبل از پاره شدن نخ صفر است و پس از توقف در ماسه نیز صفر است، از این رو $\Delta K = 0$ است، با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی خواهیم داشت:

$$W_{\text{وزن}} + W_{\text{اصطکای}} = \Delta K \Rightarrow W_{\text{وزن}} + W_{\text{اصطکای}} = 0 \Rightarrow W_{\text{اصطکای}} = -W_{\text{وزن}}$$

$$W_{\text{اصطکای}} = -mg(\Delta h) \Rightarrow W_{\text{اصطکای}} = -2 \times 10 \times \frac{25}{100} = -5 \text{ J}$$

۶۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بسته هنگام رها شدن دارای سرعت $40 \frac{m}{s}$ است. با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی

می توان نوشت:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{\text{وزن}} + W_{\text{اصطکاک}} = \Delta K$$

$$\Rightarrow mg\Delta h - 1000 = \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow 5 \times 10 \times 100 - 1000 = \frac{1}{2} \times 5 (v_2^2 - 1600) \Rightarrow 1600 = v_2^2 - 1600$$

$$\Rightarrow v_2^2 = 3200 \Rightarrow v_2 = 40 \sqrt{2} \frac{m}{s}$$

۷۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی برابر $\Delta U = mg\Delta h$ است و برای هر دو گلوله Δh یا تغییرات ارتفاع مشابه می باشد. چون از یک ارتفاع مشخص به زمین می رسند و چون گلوله ها مشابه هستند، پس $m_1 = m_2$ بوده و در نتیجه تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی برای هر دو گلوله یکسان می باشد. اما کار اصطکاک به مسیر بستگی دارد و هرچه مسیر طولانی تر باشد، کار اصطکاک بیشتر می شود، پس کار اصطکاک گلوله (۱) بیشتر از گلوله (۲) می باشد.

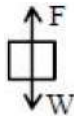
۷۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آسانسور در حال پایین آمدن است و نیروی کابل رو به بالا است، بنابراین $\theta = 180^\circ$ و کار نیروی کابل منفی است.

جسم در حال حرکت رو به پایین است. نیروی وزن و جابه جایی هم جهت بوده، کار نیروی وزن مثبت است. از طرفی کار نیروی وزن برابر منفی تغییر انرژی پتانسیل گرانشی است.

$$\Delta U_g = -W_g \xrightarrow{W_g > 0} \Delta U_g < 0$$

جسم دارای تندی ثابت است، بنابراین نیروی خالص وارد بر m صفر است یعنی نیروی کشسانی فنر رو به بالا نیروی وزن را خنثی کرده است. در این صورت کار نیروی کشسانی فنر منفی است.

$$\Delta U_{\text{کشسانی}} = -W_{\text{فنر}} \xrightarrow{W_{\text{فنر}} < 0} \Delta U_{\text{کشسانی}} > 0$$

۷۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا مساحت را به دست می آوریم:

$$A = \pi r^2 = 3/14 \times (3 \times 10^{-3})^2 = 3/14 \times 9 \times 10^{-6} = 28/26 \times 10^{-6} = 2/83 \times 10^{-5} \text{ mm}^2$$

حال تبدیل واحدهای گزینه‌ها را بررسی می کنیم:

$$2/826 \times 10^{-5} \times \left(\frac{1 \text{ cm}}{10 \text{ mm}} \right)^2 = 2/83 \times 10^{-7} \text{ cm}^2 : \text{cm}^2 \text{ برحسب}$$

$$2/826 \times 10^{-5} \times \left(\frac{1 \text{ cm}}{10^3 \text{ mm}} \right)^2 = 2/83 \times 10^{-11} \text{ m}^2 : \text{m}^2 \text{ برحسب}$$

$$2/826 \times 10^{-5} \times \left(\frac{10^6 \text{ nm}}{1 \text{ mm}} \right)^2 = 2/83 \times 10^7 \text{ nm}^2 : \text{nm}^2 \text{ برحسب}$$

۷۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دقت برابر کمینه درجه بندی یک وسیله می باشد که برابر است با:

$$\frac{10}{4} = 2/5 \frac{\text{km}}{\text{h}} \xrightarrow{\text{خطا}} \frac{2/5}{2} = 1/25 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

چون دقت یک رقم بعد از اعشار دارد باید خطا نیز یک رقم بعد اعشار داشته باشد، پس خطا برابر است با:

$$1/25 \approx 1/3 \frac{\text{km}}{\text{h}}$$

در این صورت گزینه (۲) پاسخ صحیح است.

۷۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در اثر آلیاژ شدن 10 cm^3 از حجم ماده کاهش یافته، پس:

$$V_1 + V_2 = 50 + 10 = 60 \text{ cm}^3 \quad (1)$$

با توجه به جرم و چگالی مواد داریم:

$$m_1 + m_2 = 180 \text{ g} \Rightarrow \rho_1 V_1 + \rho_2 V_2 = 180 \Rightarrow 2V_1 + 4V_2 = 180 \quad (2)$$

حال با حل معادله (۱) و (۲) داریم:

$$\begin{cases} (v_1 + v_2 = 60) \times (-2) \\ 2v_1 + 4v_2 = 180 \end{cases} \Rightarrow 2v_2 = 60 \Rightarrow v_2 = 30 \text{ cm}^3, v_1 = 30 \text{ cm}^3$$

۷۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا کل ساعات روشن بودن لامپ‌ها در یک ماه را محاسبه می‌کنیم:

$$6 \times 6 \times 30 \approx 10 \times 10 \times 10 = 10^3$$

$$10^3 \times \frac{3600 \text{ s}}{1 \text{ h}} \approx 10^6 \text{ s}$$

$$P = \frac{E}{t} \Rightarrow E = Pt = 10^2 \times 10^6 = 10^8 \text{ J}$$

لامپ ۱۰۰ W می‌باشد، پس:

بنابراین کل انرژی مصرفی در لامپ‌ها برابر 10^8 J می‌باشد که این انرژی $\frac{90}{100}$ انرژی کلی است که از طریق کابل برق

به ما رسیده که تخمین $\frac{90}{100}$ برابر ۱ می‌باشد، پس انرژی کل در خطوط نیز برابر 10^8 J می‌باشد که این انرژی حاصل

$\frac{35}{100}$ انرژی داده شده از نیروگاه می‌باشد.

$$10^8 = \frac{35}{100} E_{\text{کل}} \Rightarrow \frac{10^{10}}{35} = E_{\text{کل}} \Rightarrow E_{\text{کل}} \cong 10^9 \text{ J}$$

بنابراین انرژی کل داده شده از مرتبه 10^9 J می‌باشد. می‌دانیم به ازای هر لیتر $35 \times 10^6 \text{ J}$ انرژی تولید می‌شود که

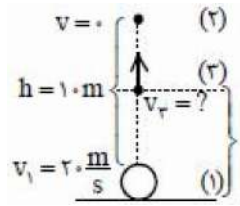
تخمین آن برابر 10^7 J ، پس برای تولید 10^9 J انرژی باید 100 lit گازوییل مصرف شود.

۷۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به قضیه کار و انرژی جنبشی داریم:

$$\left. \begin{array}{l} W_1 = \Delta k_1 \\ W_2 = \Delta k_2 \end{array} \right\} \longrightarrow W_1 = W_2 \longrightarrow \Delta k_1 = \Delta k_2$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} m v_1^2 = \frac{1}{2} (2m) v_2^2 \Rightarrow v_1^2 = 2v_2^2 \Rightarrow v_1 = \sqrt{2} v_2$$

۷۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به قانون پایستگی انرژی می توان نوشت:

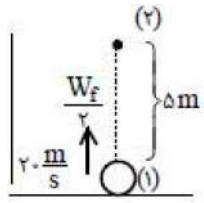

$$E_2 - E_1 = W_f \Rightarrow mgh - \frac{1}{2}mv_2^2 = W_f$$

$$\Rightarrow 200 - 400 = W_f \Rightarrow W_f = -200J$$

سرعت در نیمه مسیر در نقطه $(\frac{h}{2})$ خواسته شده. نیروی مقاومت هوا در طول مسیر ثابت فرض شده، بنابراین کار

نیروی اصطکاک در نصف مسیر برابر $\frac{W_f}{2} = -100J$ می شود.

$$E_3 - E_1 = \frac{W_f}{2} \Rightarrow \frac{1}{2}mv_3^2 + mg\left(\frac{h}{2}\right) - \frac{1}{2}mv_1^2 = \frac{W_f}{2}$$

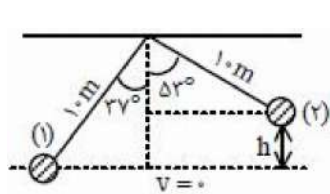
$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 2v_3^2 + 20 \times 5 - \frac{1}{2} \times 2 \times 400 = -100$$

$$v_3^2 + 100 - 400 = -100 \Rightarrow v_3^2 = 200 \Rightarrow v_3 = 10\sqrt{2} \frac{m}{s}$$

۷۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بر ماهواره تنها نیروی وزن وارد می شود که چون بر مسیر حرکت ماهواره عمود می باشد، پس کار انجام شده بر ماهواره صفر می شود و طبق رابطه کار و انرژی جنبشی داریم:

$$W_{کل} = \Delta K \xrightarrow{W_{کل} = 0} \Delta K = 0 \Rightarrow \frac{1}{2}mv_2^2 - \frac{1}{2}mv_1^2 = 0 \Rightarrow v_1 = v_2$$

۷۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گوی به دیوار برخورد نکند یعنی در لحظه رسیدن گوی به دیوار سرعت آن صفر باشد از این رو:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow \frac{1}{2}mv_1^2 = mgh$$

$$h = 10 \cos 37^\circ - 10 \cos 53^\circ = 8 - 6 = 2m$$

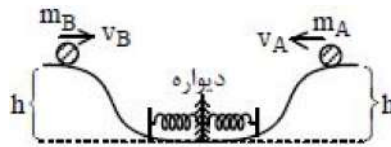
$$\Rightarrow \frac{1}{2}v_1^2 = 20 \Rightarrow v_1^2 = 40 \Rightarrow v_1 = 2\sqrt{10} \frac{m}{s}$$

۸۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در انتهای مسیر انرژی مکانیکی هر دو گوی برابر انرژی پتانسیل کشسانی فنر می شود و چون این انرژی برای هر دو گوی برابر می شود، داریم:

$$E_{1A} = E_{2A} \Rightarrow E_{1A} = U_{کشسانی}$$

$$E_{1B} = E_{2B} \Rightarrow E_{1B} = U_{کشسانی}$$

$$E_{1A} = E_{1B} \Rightarrow m_A gh + k_A = m_B gh + k_B$$

با توجه به $m_A > m_B$ نتیجه می شود:

$$k = \frac{1}{2}mv^2$$

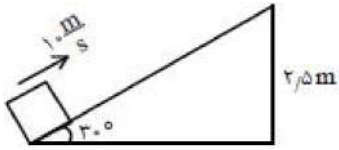
$$k_A < k_B \xrightarrow{\quad} v_A < v_B$$

۸۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$E_p - \frac{1}{2} \times 2 \times 100 = -5 \times 5$$

$$E_p = \frac{1}{2}mv^2 + mgh$$

$$\Rightarrow 2 \times 10 \times 2/5 + \frac{1}{2} \times 2 = v^2 \Rightarrow v^2 = 25 \Rightarrow v = 5 \frac{m}{s}$$

۸۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا توان را حساب می‌کنیم:

$$P = \frac{W_{\text{کل}}}{t} = \frac{\Delta k}{t} = \frac{\frac{1}{2} \times 100 \left((20)^2 - (10)^2 \right)}{4} = \frac{50 \times 300}{4} = 75 \times 50 \text{ W}$$

حال با توجه به تبدیل واحد که در متن کتاب هست، داریم:

$$1 \text{ hP} = 746 \text{ W} \Rightarrow 1 \text{ hP} \cong 750 \text{ W} \Rightarrow 75 \times 50 \times \frac{1 \text{ hP}}{750 \text{ W}} = 5 \text{ hP}$$

۸۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توان ورودی هر دو تلمبه یکسان است، بنابراین انرژی ورودی هر دو با هم برابر است. این انرژی ورودی باعث می‌شود تلمبه اول ۷۰ lit یا ۷۰ kg آب را به ارتفاع ۱۰ متری ببرد، در این صورت:

$$(R_a)_A = \frac{(E_A)_{\text{مفید}}}{(E_{JA})_{\text{کل}}} = \frac{m_A gh_A}{E_{\text{کل}}} = \frac{70 \times 10 \times 10}{E_{\text{کل}}}$$

انرژی ورودی در تلمبه دوم، ۵۰ lit یا ۵۰ kg آب را به ارتفاع ۱۴ متری می‌برد، پس:

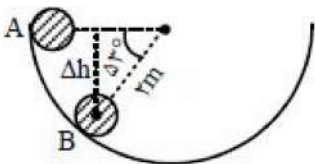
$$(R_a)_B = \frac{(E_B)_{\text{مفید}}}{(E_B)_{\text{کل}}} = \frac{m_B gh_B}{E_{\text{کل}}} = \frac{50 \times 10 \times 14}{E_{\text{کل}}}$$

$$\frac{R_{aA}}{R_{aB}} = \frac{\frac{70 \times 10 \times 10}{E_{\text{کل}}}}{\frac{50 \times 10 \times 14}{E_{\text{کل}}}} = 1$$

۸۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جابه‌جایی جسم در راستای قائم را به دست می‌آوریم:

$$\Delta h = 2 \times \sin 53^\circ = 1/6 \text{ m}$$

$$W_{mg} = mg(\Delta h) = 2 \times 10 \times 1/6 = 32 \text{ J}$$

۸۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزاره «الف»: بنزین به دلیل چگالی کم تر روی آب قرار می‌گیرد و این پدیده به پدیدهٔ پخش ارتباطی ندارد.

گزاره «ب»: به دلیل پدیدهٔ پخش در مایعات، قطرهٔ جوهر درون یک لیوان شیر پخش می‌شود.

گزاره «پ»: به دلیل پدیدهٔ پخش در گازها باعث می‌شود بوی عطر در کل اتاق پخش شود.

گزاره «ت»: پخش شدن آب روی سطح شیشهٔ تمیز به‌خاطر بیشتر بودن نیروی دگرچسبی آب و شیشه از نیروی هم‌چسبی آب می‌شود.

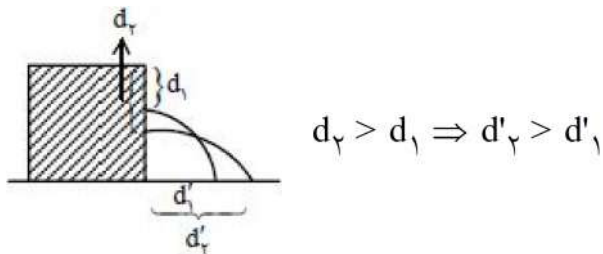
بنابراین گزاره‌های «ب» و «پ» مربوط به پدیدهٔ پخش است.

۸۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ویژگی‌های فیزیکی تمام مواد در مقیاس نانو تغییر می‌کند. به‌علاوه لازم نیست که همهٔ ابعاد یک ماده در مقیاس نانو باشد و تنها لازم است که یکی از ابعاد آن نانو باشد، پس گزینه (۳) درست است.

در مورد گزینه (۱): دقت کنید که در گزینه (۱) بیان شده که حجم الزاماً بر حسب nm^3 باشد در حالی که حجم می‌تواند بر حسب m^3 باشد، اما یکی از ابعاد آن در مقیاس نانو بوده اما حجم بر حسب m^3 بیان شود، بنابراین یکای حجم در تغییر فیزیکی تأثیری ندارد.

۸۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نیروهای افقی در یک عمق با هم برابرند و در امتداد قائم در عمق بیشتر نیرو بزرگ‌تر است، بنابراین گزینه (۳) درست است.

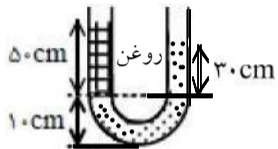
۸۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرچه سوراخ پایین‌تر باشد، آب با فشار بیشتری خارج می‌شود و آب خروجی فاصلهٔ بیشتری از ظرف می‌گیرد:

۸۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$P_C - P_A = \rho g (h_C - h_A) = \frac{1}{2} \times 10 \cdot (32 - 12) = 240 \text{ Pa}$

۹۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا چگالی روغن را به دست می آوریم:

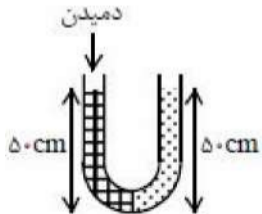

$$\rho_o h_o = \rho_w h_w$$

$$\Rightarrow \rho_o \times 50 = 1 \times 30$$

$$\Rightarrow \rho_o = 0.6 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

بعد از دمیدن:

$$P_{\text{ریه}} + \rho_o gh_o = \rho_w gh_w + P_o$$

$$\Rightarrow P_{\text{ریه}} - P_o = \rho_w gh_w - \rho_o gh_o$$

$$\Rightarrow P_g = 1000 \times 10 \times 0.5 - 600 \times 10 \times 0.5 = 2000 \text{ Pa}$$